

de Stilte

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 700.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 800.000

Over de instelling

Stichting de Stilte, podiumkunsten, jeugdpodiumkunsten, Breda

Stichting de Stilte (hierna: de Stilte) is een jeugddansgezelschap dat jonge kinderen laat kennismaken met moderne dans via dansproducties en educatie. Zij heeft de ambitie om hierin wereldwijd toonaangevend te zijn. De instelling laat in haar werk ruimte voor de eigen verbeelding. In de voorstellingen en de educatieve activiteiten belicht zij meerdere perspectieven en nodigt kinderen uit tot zelfreflectie en uitwisseling. De Stilte is van plan meer livemuziek in de producties te integreren en gaat daarvoor een samenwerking aan met verschillende musici en ensembles.

Subsidieadvies

De aanvraag voldoet aan de eisen als bedoeld in artikel 3.24 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting de Stilte een subsidiebedrag toe te kennen van € 700.000.

De Stilte toont zich een expert in dans voor kinderen vanaf 2 jaar, met werk dat ruimte laat voor de eigen verbeelding van de toeschouwer. Voor de komende jaren ontvouwt de instelling plannen langs twee lijnen: integratie van livemuziek in de producties, en ruimte voor nieuwe choreografen. Hiermee ontstaan mogelijkheden voor artistiek-inhoudelijke vernieuwing, al had de raad graag meer toelichting gelezen op de rol en inbreng van de nieuwe choreografen.

De Stilte is ondernemend als het gaat om het ontwikkelen van innovatieve educatietrajecten met relevante samenwerkingspartners. Ze realiseert hiermee onder kinderen een groot bereik.

De instelling wil haar tijdelijke en freelance krachten in vaste dienst nemen en vraagt hiervoor fors meer landelijke subsidie dan ze in 2017 – 2020 ontvangt van het Fonds Podiumkunsten.

De instelling reflecteert voldoende op de Fair Practice Code en beknopt op de Governance Code Cultuur. Uit de reflectie op de Code Diversiteit en Inclusie blijkt ruimte voor verbetering van de toepassing van deze code.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

De raad is positief over het functioneren van de instelling tot nu toe. Ze maakt jeugd dans op hoog niveau en weet daarbij in toenemende mate dans en hoogwaardige muziekperformance op een sprekende manier te integreren. De afgelopen periode was 'Mankind' met saxofonist Paul van Kemenade en pianist Stevko Busch een voorbeeld hiervan. Verder onderscheidt het gezelschap zich door haar vele speelbeurten op internationale podia en festivals.

Voor de periode 2021 – 2024 presenteert de Stilte een mooie verscheidenheid aan activiteiten, die een jong publiek op diverse manieren laat kennismaken met dans. De instelling laat in haar producties ruimte voor de eigen verbeelding van de toeschouwer. De ambitie om meer multidisciplinair te werken, door structureel samen te werken met zangers, musici en muziekensembles van hoge kwaliteit, vindt de raad interessant. Hij is met name benieuwd naar de nieuwe werken met pianoduo Mephisto, sopraan Kelly Poukens en componist-pianist Peter Lunow.

Op dit moment is de artistieke leiding in handen van oprichter Jack Timmermans. In de loop van de periode 2021 – 2024 stapt de Stilte over naar een nieuw organisatie model, waarbij meer makers zullen bijdragen aan de artistieke signatuur. Naast producties van Timmermans staan producties van choreografen Gertien Bergstra, Femke Somerwil en enkele gastchoreografen op het programma. De raad had in de plannen graag gelezen waarom juist voor deze makers gekozen is en wat hun inbreng zal opleveren voor de signatuur of de werkwijze van de instelling. Het verwondert hem dat een nadere toelichting ontbreekt op het toewerken naar geleidelijke opvolging van de artistiek leider.

De raad waardeert de bewuste, eigenzinnige keuze van de Stilte voor het medium abstracte dans in relatie tot een jong publiek, maar krijgt geen volledig beeld van de dansinhoudelijke uitgangspunten of de onderwerpen waarop de instelling zich baseert bij het maken van de producties. De instelling schrijft kwalitatief hoogstaande dans te koppelen aan maatschappelijk relevante thema's, maar laat die thema's onbenoemd. De raad kan daardoor niet goed inschatten wat de zeggingskracht van de producties voor de jonge doelgroep zal zijn.

Vernieuwing

De Stilte draagt bij aan vernieuwing van het dansaanbod voor de jongste publieksgroepen, zoals dreumesen en peuters. Met de peutervoorstellingen, waarvan de onderzoeksproductie 'Skof't' in 2021 de eerste zal zijn, werkt de instelling aan een bijzondere expertise. Een van de ambities voor 2021 –

2024 is om deel uit te maken van een nieuw te vormen Europees netwerk van dans voor de allerjongsten.

In artistiek-inhoudelijk opzicht constateert de raad geen bijzondere vernieuwingsdrang; de academisch geschoolde dans lijkt het uitgangspunt te blijven. Wel is de raad positief over het voornemen om dans meer te integreren met livemuziek.

Het door de Stilte geïnitieerde Brabants Internationaal Kinderfestival (BRIK) draagt bij aan artistieke vernieuwing, via de internationale uitwisseling tussen jeugdgezelschappen en -makers die er plaatsvindt.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De raad is positief over de bedrijfsvoering van de Stilte. De liquiditeit, de solvabiliteit en het weerstandsvermogen geven op het moment van aanvragen een positief beeld van haar financiële gezondheid. Er blijken uit de cijfers geen grote risico's. De instelling realiseerde in 2017 en 2018 een mooi percentage eigen inkomsten: veertig procent.

Voor de periode 2021 – 2024 begroot de Stilte vijftig procent meer landelijke subsidie. Met deze middelen wil de instelling het ensemble van dansers waar zij structureel mee werkt in dienst nemen en investeren in fair practice. Zo wil zij onder meer het personeel inschalen op basis van ervaringsjaren, tijdelijke contracten omzetten in vaste contracten en ruimte bieden voor scholing, zoals taalcursussen voor buitenlandse dansers. De raad vindt dit goede inspanningen, maar meent dat de personeelslasten te ruim zijn begroot, ook omdat de Stilte aangeeft op dit moment al volgens de normen van *fair pay* te betalen.

De principes van de Fair Practice Code worden goeddeels al toegepast. De Stilte belooft conform de cao Toneel en Dans. Zzp'ers ontvangen een opslag van veertig procent voor sociale voorzieningen. Voor beloning van freelance dansdocenten, componisten en juniorfuncties houdt de instelling rekening met relevante beloningsrichtlijnen zoals de WNT-norm, het 'zij-aan-zij-principe' van de ACM en de honorariumtabel voor composities van het Fonds Podiumkunsten.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Activiteiten op het gebied van educatie en participatie maken een wezenlijk deel uit van de activiteiten van de Stilte. Ze werkt structureel samen met scholen in het basis- en voorgezet onderwijs en heeft met hen onder meer een doorlopende leerlijn dans en muziek ontwikkeld.

De raad waardeert de daadkracht van de Stilte als het gaat om vernieuwende initiatieven op het gebied van educatie en presentatie. Zo is de instelling initiatiefnemer van het cultuureducatieprogramma 'BrabantMenu', waarin verschillende kunstdisciplines in het onderwijs worden geïntroduceerd. Hiermee bereikt zij veel jong (en nieuw) publiek in de regio. De Stilte werkt samen met pabo's in Breda en Rotterdam en werkt in samenwerking met SALLY Dansgezelschap Maastricht aan een docentenpoule voor de hele zuidelijke regio. De dans-cultuurcoaches van het gezelschap maken deel uit van docententeams in het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs, kinderdagverblijven, voorscholen en buitenschoolse opvang. Haar expertise wordt landelijk gedeeld door het Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA).

De Stilte wil een meer divers publiek bereiken door vervoersacties vanuit achterstandswijken te organiseren en door structureel samen te werken met scholen voor speciaal onderwijs en Theaterwerkplaats Tiuri. De raad verwacht echter meer ambitie in haar aanpak van dit onderwerp: ook in de regio Zuid is de bevolking in toenemende mate cultureel divers samengesteld. De raad vindt dat een landelijk en internationaal opererend gezelschap hier niet aan voorbij kan gaan. De casts van de Stilte zijn vaak internationaal samengesteld, maar niet altijd cultureel divers. De niet-westerse blik en de bijbehorende verhalen zijn in haar werk bovendien nog niet zichtbaar.

Geografische spreiding

De Stilte is gevestigd in Breda en is zowel wat betreft speelplekken als educatie uitstekend geworteld in de zuidelijke regio. Het gezelschap heeft vaste relaties met 25 podia, 30 stedelijke bemiddelingsinstanties, en bereikt met het 'BrabantMenu' 140 scholen en 50 kinderdagverblijven/voorscholen. Ze past goed in het regioprofiel van de stedelijke cultuurregio BrabantStad, dat 'innoveren', 'verbinden' en 'maken' centraal stelt.

In het buitenland is de instelling een ambassadeur voor de Nederlandse jeugddans. Zij werkt samen met tientallen internationale podia en festivals. Het door haar georganiseerde tweejaarlijkse BRIK-festival creëert een waardevolle uitwisseling tussen podiumkunstinstituten voor een jong publiek uit verschillende landen. Internationaal is zij als een van de initiatiefnemers opgenomen in het wereldwijde Young Dance Network, waarin festivals onderzoek en expertise uitwisselen.

Toepassing Fair Practice Code

De Stilte licht voldoende toe hoe zij de komende periode de toepassing van de Fair Practice Code wil verbeteren. De instelling belooft naar eigen zeggen conform de cao Toneel en Dans en wil overgaan tot het toekennen van ervaringsjaren. Ze heeft een overlegstructuur waarin alle geledingen van het

bedrijf inspraak hebben, voert op regelmatige basis functioneringsgesprekken en heeft een vertrouwenspersoon aangewezen. Ook biedt zij haar personeel scholing aan.

Tot op heden werd structureel overwerk verricht. Het voornemen is om dit vanaf 2020 actief te veranderen en de werkdruk duurzaam te verminderen. De raad vindt dit een belangrijk voornemen.

In 2021 richt de instelling een personeelsvertegenwoordiging in en ontwikkelt zij een model voor medezeggenschap. Vanaf dat moment voert zij tweejaarlijks een personeelsaudit uit.

De Stilte is op de hoogte van de rol van de Sociale Commissie cao Toneel en Dans en is lid van werkgeversorganisatie NAPK. Uit de aanvraag blijkt niet expliciet of en welke rol de instelling speelt in de sociale dialoog over eerlijke beloning, en welke onderwerpen daarin voor haar van belang zijn.

Toepassing Governance Code Cultuur

De Stilte reflecteert beknopt op de Governance Code Cultuur. Ze hanteert een raad-van-toezichtmodel. Het ontbreekt in de directie en de raad van toezicht echter aan personen met een cultureel diverse achtergrond. De Stilte brengt hier vanaf 2021 verandering in, wanneer de eerstvolgende zittingstermijn verloopt. Dat vindt de raad een positief voornemen. De instelling beschikt over een helder stappenplan om de toepassing van de code te verbeteren.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De Stilte reflecteert voldoende op de Code Diversiteit en Inclusie. Zij werkt structureel samen met het speciaal onderwijs en maakt producties met onder meer Theaterwerkplaats Tiuri, waar spelers met een (cognitieve) beperking werkzaam zijn. De instelling heeft daarnaast plannen voor activiteiten in achterstandswijken en vervoersregelingen. Ook is de raad positief over de keuze om buitenlandse dansers Nederlandse les aan te bieden.

Bestuur en directie zijn echter niet cultureel divers en hoewel de instelling met dansers van verschillende nationaliteiten werkt, is ook het beeld op de vloer overwegend westers en niet-divers. De Stilte formuleert voor de komende vier jaar een aantal goede acties om de diversiteit binnen organisatie en publiek te verbeteren, onder meer het aantrekken van een voorstellingsleider met een cultureel diverse achtergrond, en twee nieuwe toezichthouders, van wie minimaal een met niet-westerse achtergrond.